

08.2013

“Orta Doğu’da bir bölgesel iç savaş Sünni-Şii ekseninde gelişmektedir.”

“Sünni-Şii gerilimi stratejisinin temelinde, İran’ın yalnızlaştırılması ve kuşatılması hedefi vardır.”

“Ankara’nın dış politikasında gizli bir Riyad gölgesi oluşmuştur.”

“AKP Hükümeti’nin hızla Sünnici politikadan dış politikada laik bir çizgiye dönmesi, Türkiye’nin olduğu kadar AKP Hükümeti’nin de menfaatindedir.”

21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü Basın Bülteni

21. Yüzyıl Dergisi’nde, Prof. Dr. Ümit Özdağ Orta Doğu Sünni-Şii Gerilimini inceledi.

21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Ümit Özdağ, Orta Doğu’da bölgesel bir iç savaş olduğunu ve bu savaşın Sünni-Şii ekseninde geliştiğini belirtti. Özdağ’a göre, Hizbullah’ın Suriye’de Esad rejimine destek politikası, Sünni dünyada temelleri uzun zaman önce atılmış kutuplaşmayı ve radikalleşmeyi hızlandırırken, Ankara’da Yeni Osmanlılıktan bahsedilirken, Irak’ta El Kaide’nin Irak Ordusu’na “Kahrolsun Safeviler” diye saldırılar düzenlemesi, Sünni-Şii çatışmasına tarihsel bir derinlik katmaktadır.

“Suriye’de başlayan/başlatılan iç savaş, mezhepsel eksenli bir bölgesel iç savaşa dönüşme eğilimini hala muhafaza etmektedir. Lübnan, uzun bir iç savaştan çıkma yolunda önemli bir mesafe kaydetmesine rağmen, Suriye’de iç savaşın etkileri ile şimdilik kuzey bölgesinde yoğunlaşan Sünni-Şii çatışmalarını barındırmaktadır. Suriye’de ise çatışma henüz sadece Sünni ile Nusayri çatışması olmasa dahi hızla bu noktaya kaymaktadır. Bu koşullarda Ankara’nın izlediği dış politikanın, laik esasları terk edip Sünnici bir zemine kayması, Türkiye’nin milli güvenliği için bir tehdit olduğu kadar Türk dünyasının birliğine de indirilmiş ağır bir darbe olacaktır.”

“Türk dış politikasına hâkim olan laik çizgi, sadece Batı dünyası ile ihtiyaç duyduğumuz barışın sağlanmasına katkı vermekle kalmamış, aynı zamanda İslam dünyasındaki mezhep çatışmalarının da dışında kalmamızı sağlamıştır. Üstelik İslam dünyasında Türkiye’nin etki alanı genişlemiştir. Böyle olduğu için Başbakan Erdoğan, hem Lübnan’da Hizbullah hem Mısır’da Müslüman Kardeşler tarafından sevinç gösterileri ile karşılanmıştır. Ankara’nın son yıllarda Sünnici politikalara kayması Türkiye’nin etki alanını daraltmaktadır.”

Prof. Dr. Ümit Özdağ
21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü Başkanı

08.2013

“Şam’a yönelik saldırılar, Suriye Ordusu’nun bir süreliğine pasif bir savunma savaşı stratejisi izlemesine yol açtı. Bu süreçte Suriye yönetimi, yeni birliklerin hazırlanması ve eğitime öncelik verirken Hizbullah da Suriye içindeki çatışmalara daha aktif bir biçimde rol oynamaya başladı.”

“Yeni dış politika uygulamaları, Batı merkezli uluslararası politikada Türkiye’nin ‘söylem’ ve ‘eylem’ çelişkilerini de gün yüzüne çıkartarak, Türkiye’nin önemli dış politika konularındaki kararlılığına ve ciddiyetine adeta gölge düşürmektedir.”

21. Yüzyıl Türkiye Enstitüsü Basın Bülteni

Orta Doğu’da İkinci Çaldıran Savaşı mı?

21. Yüzyıl Dergisi, 56. sayısında ‘Orta Doğu Savaşı’ni kapak konusu seçti.

Orta Doğu’da sular durulmak bilmiyor. Bölgenin çatışma yaratma potansiyeli, her geçen gün, gerek iç dinamikler gerekse de dış etkiler ile adeta daha da artıyor. Orta Doğu’nun dinî açıdan parçalanmış olduğu görülüyor. Orta Doğu’daki bölgesel iç savaş, Sünnî-Şîi ekseninde gelişiyor. Irak’ta 2003 yılından beri süren karmaşa ortamında Sünnî-Şîi çatışması ve bu çatışma nedeniyle yüzlerce kişinin hayatını kaybetmesi bölgeye ateş düşürüyor. Arap Baharı’nın son duraklarından Suriye’de devam eden iç savaş da yine mezhep farklılığına dayandırılmak isteniyor. Suriye iç savaşı, mezhep eksenli bir bölgesel savaşa dönüşme eğilimi taşıyor. İran, dış politikasında Şiiliği, yayılma aracı olarak kullanıyor. Fakat, İran’da rejimin devamlılığını sağlayan kaynaklar, Şîi dünyasının tamamında kabul görmüyor. Ankara’nın Orta Doğu’ya yönelik izlediği dış politika da, laik esasları terk edip, Sünnici bir zemine kayarak, Türkiye’nin milli güvenliği için tehditlerin doğmasına adeta zemin hazırlıyor.

Prof. Dr. Ümit Özdağ, İkinci Çaldıran Savaşı mı? Orta Doğu’da Sünnî-Şîi Gerilimi ve Ankara

Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ, Orta Doğu’nun Bölünmüşlüğünde Şîi-Alevi Türk Dünyası

Yrd. Doç. Dr. Yasin Athoğlu, Suriye İç Sava

Hakan Boz, Tarikatten Devlete Şiiliğin Merkez Üssü: İran

Dr. İrem Aşkar Karakır, Mısır’da ‘Dejavu’: Mübarek Sonrası Geçiş Sürecinden Mursi Sonrası Geçiş Sürecine

Dr. Bülent Şener, Adalet ve Kalkınma Partisi Döneminde Türk Dış Politikasının ‘İslamlaşması’ ve ‘Orta Doğululaşması’

Dr. Ali Bilgin Varlık, Türkiye ve Mısır Üzerinden ‘Siyasal İslam’ Projesini Anlamak

Dr. Bahar Aşçı, 90 Yıllık Büyüme Dalgası

Yrd. Doç. Dr. Filiz Katman, Doğu Akdeniz’de Paradigma Değiştiren Enerji Satrancı

Sabir Askeroğlu, Rusya’nın Yeni Dış Politika Konsepti ve Bölgesel Politikalar: Atlantik, Avrasya ve Asya-Pasifik

Özel Röportajlar:

Dr. Abdülkadir Sezgin

Doç. Dr. Menderes Çınar